

{lucent}

amalia roxana filip a zuzana husárová

Táto výstava je súčasťou transmediálneho projektu *lucent*, ktorý pozostáva z knihy vizuálnej poézie, zvukovej poézie a performancií, kde sa prepája hlas a zvuk so živými vizuálmi. Výstava *lucent*, rovnako ako ostatné časti projektu, referuje na rôzne aspekty prechodu a zažívania priestoru: zvukovosť, vizuálnosť, plnosť, veľkosť a rôznorodosť. Skúmanie pôsobenia priestoru sa tu však neprejavuje len ako vnímanie prítomnosti v každodennej trojdimenzionálnej realite. Poetický priestor *lucentu* presahuje zaužívané opisy fyzického prostredia a upriamuje pozornosť na iné aspekty porozumenia tejto veličine. Od reprezentácie kódu, médiami a virtuálnou realitou, cez multilinguálnosť, metafory spojené s termínom realita, cez zvukovú asociatívnosť a vypĺňanie priestoru pomocou samohlások, tento priestor je aj priestorom preskúmania jazyka, jeho podôb, foriem, konštrukcií a hier. Autorky vo výstave pracovali iba s elementami, ktoré vznikli počas projektu *lucent*. Použili slová a grafiku z knihy, zvukovú poéziu, pracovali s kódom webovej stránky projektu: www.lucent.liminal.name. Všetky tieto časti boli nanovo spracované, zmixované, rekontextualizované, existujú teda v nových vzťahoch. Tým inštalácia súvisí s fungovaním jazyka ako nástroja, ktorý vytvára našu osobnú realitu pomocou nášho mixovania a remixovania existujúceho súboru slov. Podľa Wittgensteina používame jazyk vždy v istých „jazykových hrách“. V inštalácii tvoria slová a vizuál spoločne akési matrice obrazov. Vzťahy medzi jednotlivými „súčiastkami“ týchto matric nevyjadrujú pevnosť. Keďže tento obraz pôsobí ako skladačka s voľným priestorom medzi prvkami, matrica vzbudzuje predstavu rekombinovateľnosti, možnosti prvky prestavať, prepojiť inak. Na druhej strane, tie prvky sú na sebe závislé, doslovne na sebe „visia“. A presne to prepojenie medzi súvisom a kombinovateľnosťou je, aj keď veľmi zjednodušený, spôsob vnímania jazykového systému ako „priestoru“ pre vyjadrenie sa. Návštevníka výstavy obklopuje okrem priestoru vymedzeného matricovými obrazmi aj zvuková krajina pozostávajúca z artikulovaných a modifikovaných hlások, slov a tónov. Táto zvuková poézia pochádza z projektov *lucent* a *liminal*. Obdobne ako obrazy visiace na tenkých lankách, s úzkym priestorom medzi jednotlivými kúskami, aj zvuková poézia pozostáva z kombinácií, postupného skladania, vypĺňania istej formy. Artikulovania jednotlivých kusov, častí, rozbitých úlomkov slov prezentujú zvukový výraz, ktorý je síce elementárnejší než samotné slovo, ale vzhľadom na emocionálny náboj, zároveň niekedy aj výpovedne exaktnejší. Na rozdiel od grafiky a textu, zvuková poézia je tvorená z matrice jednotlivých vrstiev hlasu a tónov, ktoré oscilujú od šepkania, cez prirodzenú hlasitosť až po vreskot.

Výstava je rozdelená na šesť častí:

{ Rôznorodosť }

rôzne formy jazyka prepájajú v troch obrazoch, pričom dôraz je na obrovský vplyv typografie na čítanie textu a tvorbu zmyslu (napríklad sila kurzívy s malým fontom pretransformovať hlavný text na poznámku). V prvom fungujú tieto vzťahy: jazyk ako realita, jazyk a jeho číselné vyjadrenie, jazyk na poli prepojenia filozofie, biológie a fyziky, reprezentácia zvukovej podoby jazyka pomocou prepisu do medzinárodnej fonetickej abecedy. V druhom sú vety vytvorené z anglických vyjadrení poetiek a poetov o tom, čo je to poézia. V treťom obraze referuje multilinguálna poézia na pohyb na internete a na jeho nástroj pre zakódovanú a skrytú komunikáciu: Tor.

{ Vizuálnosť }

spojenie kódu a scroll baru ako vnesenie vizuality pomocou zobrazenia toho, čo zodpovedá za obraz na webstránke. Všetok text na tomto obraze pozostáva z kombinovania kódu, ktorý tvorí webstránku www.lucent.liminal.name. Tento obraz poukazuje na to, že vizuálne nie je len to, čo na prvý pohľad vidíme, ale aj to, čo je nutné najprv odkryť – či už v programovacom prostredí alebo navôkol nás. Pozícia a veľkosť obdĺžnika v scroll bare ukazuje, koľko textu a kde, ešte ostáva ukrytého – a zatiaľ nezobrazeného.

{ Rekontextualizácia knihy }

pri remixe vždy vzniká niečo nové, a to platí o to viac, keď sa presunie do iného kontextu. Tento obraz tvoria všetky stránky z knihy *lucent*, ale sú nanovo preskupené. Zo stránok knihy tak vznikol obraz zasadený do galerijného prostredia, na ktorý sa vzťahujú iné princípy recepcie ako pri objekte knihy.

{ Zvukovosť }

asociácie spojené so šumom, hlukom, hlasmi a rôznymi zvukovými rezonanciami. Tmavo-šedý grafický podklad na tomto obraze vyjadruje signál šumu, pospájané a prerušené čiary pripomínajú zvuky a hlasy, ktoré sú nepočuteľné, nerozoznateľné, hluché miesta v komunikácii. Biela farba, asociovaná s „tichom“ na stránke knihy, cez tieto slová vzbudzuje predstavu, že dané slová sú len potenciálne, pričom šum je stály. Ale aj napriek tomu, že šum je ten podklad, jeho súvislosť je prerušovaná 3mm medzerou medzi jednotlivými malými obrazmi.

{ Plnosť }

spoluhlásky a ich dopĺňanie samohláskami. Táto časť referuje na postupnú výstavbu slov: od ťažkých spoluhlások k plneniu ľahším materiálom, pomocou samohlások. Každá skupina na tomto obraze pozostáva zo spojenia spoluhlások, ich doplnenia samohláskami (aby tvorili slová), ich doplnenia inými samohláskami (aby tvorili iné slová) a spojenia spoluhlások s oboma skupinami samohlások, aby vznikli nezmyselné slová. Znak paragrafu oddeľuje jednotlivé skupiny. Slová, podobne ako dom, treba vystavať, a to od podlahy.

{ Matrica }

anagramy a „kvázi-anagramy“ pojmu „jazyk“ a rôzne prepletenia písmen daných slov.